

Жоел кітабы және Лаодикеялық Жетінші күнгі адвентистер шіркеуі — Отыз екінші бөлім

Jeff Pippenger

2026-01-20

Отыз екінші сан

Жоел кітабына жету жолы Петірді куәміз ете отырып, баяу ілгерілеген сапар болды. Петір — Құдайдың пайғамбарлық Сөзіндегі ең ғажайып нышандардың бірі, бірақ олардың бәрі де сондай емес пе? Петір Қайсария Філіпиде болды, сондай-ақ Елуінші күн мейрамында жоғарғы бөлмеде үшінші сағатта, содан кейін сол күні ғибадатханада тоғызыншы сағатта болды. Иса үшінші сағатта айқышқа шегеленіп, тоғызыншы сағатта жан тапсырды. Петір тоғызыншы сағатта Қайсарияға шақырылды, бірақ Корнилий туралы әңгімеде ол шақырылған Қайсария — Хермон тауының етегіндегі Қайсария Філіпи емес, теңіз жағасындағы Қайсария, яғни Қайсария Маритима еді.

Кесария Маритима — Жерорта теңізі жағалауындағы қала, қазіргі Тель-Авивтен шамамен 30–35 миль солтүстікке қарай орналасқан (оны Ұлы Ирод Римнің айбынды портты қаласы ретінде салдырған). Ол Елшілердің істері кітабында жиі кездеседі (15 рет аталады) және Жаңа Өсиетте адамдардың көпшілігі жай ғана «Кесария» деп атайтын қала — осы. Ізгі хабар таратушы Філіп сол жерде пайғамбарлық айтатын төрт қызымен бірге тұрған (Елш. 8:40; 21:8). Пауыл сол жерде екі жыл қамауда болып, әміршілер Феликс пен Фесттің, сондай-ақ патша Агриппаның алдында жауап берген (Елш. 23–26). Бұдан да маңыздысы, бәлкім, Петір осы жерде римдік жүзбасы Корнилийге уағыздады — бұл б.з. 34 жылы, Мәсіх көптеген адамдармен келісімді бекіткен апта аяқталған кезде, христиандыққа өткен басқа ұлт өкілдерінің алғашқы ірі бетбұрысы болды (Елш. 10).

Және ол көптермен бір аптаға келісімді бекітеді; ал аптаның ортасында ол құрбандық пен тартуды тоқтатады, әрі жиіркенішті істердің қаптауынан оны қаңыратып тастайды, тіпті ақырына дейін; және белгіленген жаза қаңырап қалғанның үстіне төгіледі. Даниял 9:27.

Кесария Маритима Яһудеяның римдік әкімшілік астанасы әрі басқа ұлттар қоныстанған ірі орталық болды. Ал Кесария Филиппи — өзге қала; ол қиыр солтүстікте, Хермон тауының етегіне жақын жерде (Ғалилея теңізінен шамамен 25–30 миль солтүстікте), қазіргі Голан жоталары аймағында (қазіргі Банияс) орналасқан. Ол Ізгі хабарларда ғана аталады (Матай 16:13 және Марқ 8:27): Иса шәкірттерін Кесария Филиппиге алып барған кезде. Бұл — Петір Исаны «Мәсіх, тірі Құдайдың Ұлы» деп мойындаған, әрі Иса: «Осы жартас үстіне Мен Өз шіркеуімді құрамын, әрі өлілер әлемінің қақпалары оны жеңе алмайды»,— деп жариялаған әйгілі орын (Матай 16:13–20). Бұл грек құдайларына, әсіресе ешкі-құдай Панға арналған ғибадатханалары бар пұтқа табынушы аймақ еді; Панға арналған үңгір «тозақ қақпалары» деп аталған, сондықтан Исаның сол жерде айтқан мәлімдемесі айрықша әсерлі болды.

Бұл екі қала географиялық және тарихи тұрғыдан мүлде бөлек: біреуі — оңтүстік-батыстағы қарбалас римдік теңіз порты, екіншісі — Иордан өзенінің бастауына жақын орналасқан солтүстіктегі эллиндік/пұтқа табынушы мекен. Жағалаудағысы Елшілердің істері кітабында басым орын алады, ал солтүстіктегісі Ізгі хабарлардағы шешуші сәттің өзегінде тұр. Теңіздегі Қайсария — Римнің, яғни аңның, рәмізі, ал жердегі Қайсария — айдаһардың рәмізі. Уайт ханым айқыштан Елуінші күнге дейінгі кезеңді, яғни айқышта басталып, Елуінші күнде аяқталған «Пятидесятница маусымын», айқындап көрсетеді.

«Мен Елуінші күн мейрамындағы оқиғалардың сол жолғыдан да зор құдіретпен қайтадан қайталанатын уақытын шынайы сағынышпен күтемін. Жохан былай дейді: “Мен көктен түсіп келе жатқан, зор билігі бар тағы бір періштені көрдім; жер оның салтанатымен нұрланды”. Сонда, Елуінші күн мезгіліндегідей, адамдардың әрқайсысы ақиқаттың өз тілімен айтылып жатқанын еститін болады.

«Құдай Оған шын жүректен қызмет етуді қалайтын әрбір жанға жаңа өмір тынысын бере алады, құрбандық үстелінен алынған тірі шоқпен еріндеріне тиіп, оларды Өзінің мадағын шешендікпен жариялайтындай ете алады. Мыңдаған дауыстарға Құдай Сөзінің ғажайып ақиқаттарын жариялап айтуға күш дарытылады. Кекеш тіл босатылып, жасқаншақтар ақиқат туралы батыл куәлік ету үшін күшейтілетін болады. Жаратқан Ие Өз халқына жан ғибадатханасын әрбір арамдықтан тазартуға және Онымен соншалық тығыз байланыста болуға жәрдем етсін, сонда олар кейінгі жаңбыр төгілген кезде соған қатысушылар бола алсын». Review and Herald, July 20, 1886.

Техникалық тұрғыдан алғанда, Елуінші күндік кезең Иса Мәсіхтің қайта тірілуімен сәйкес келетін алғашқы өнім мейрамынан басталар еді; бірақ айқыштағы өлімсіз қайта тірілген Құтқарушы Өзімен бірге алып шығатын қан болмас еді. Оның өлімінсіз, Ол — Өмір Наны ретінде — ашытқысыз нан мейрамының күні тыным таппаған болар еді, ал Өмір Наны алғашқы өнім мейрамында қайта көтерілуінен бұрын алдын ала тыным табуы керек еді; осылайша Елуінші күннің күні мен мейрамына алып келген елу күндік кезең басталды.

Мәсіх бір аптаға арналған келісімді бекіту үшін келген кезде, сол апта Оның шомылдыру рәсімінен басталды да, содан кейін «аптаның ортасында», үш жарым жылдан соң, Ол айқышқа шегеленді, Ашымаған нан мейрамы күні қабірде тынықты, жексенбі күні арпа орағының алғашқы өнімдерінің мейрамы ретінде қайта тірілді, осылайша бидайдың алғашқы өнімдері мейрамына дейін созылған елу күндік Елуінші күн маусымын бастады. Айқыштан бастап аптаның соңына дейін, үш жарым жылдан кейін, жеті жылдық кезең 34 жылы аптаның соңында христиан шіркеуіне алғаш кірген басқа ұлт өкілі — Caesarea Maritima-лық Корнилиймен — өз қорытындысына жетті.

Мәсіх өсиетті бекітуге келген апта пайғамбарлық тұрғыдан 2 520 күнге тең, ал айқыш «аптаның ортасында» орналасқан, сондықтан ол шомылдыру рәсімінен кейін 1 260 күн өткенде және Корнилийдің дінге келуінен 1 260 күн бұрын болды. Айқышта Мәсіх үшінші сағатта керілді, ал тоғызыншы сағатта жан тапсырды. Бұл Елуінші күн мейрамы маусымының басталуы еді, ал оның соңында (өйткені Иса әрқашан бастау арқылы соңын бейнелейді) Елуінші күн мейрамы күні Петір Жоғарғы бөлмеде, Мәсіх Өзінің қайта тірілген

күні шәкірттерімен кездескен жерде, Жоел кітабынан өзінің алғашқы уағызын үшінші сағатта айтады. Содан кейін Петір Жоел туралы екінші уағызын ғибадатханада тоғызыншы сағатта айтады. Үшінші және тоғызыншы сағаттардың Елуінші күн мейрамы маусымының басталуы мен аяқталуының альфа және омега нышаны екені анық.

Жол үстіне жол қойып, осы екі оқиғаның үшінші және тоғызыншы сағаттарын өзара сәйкестендіргенімізде, біз алты сағаттың екеуі де бөлінудің куәлігін беретін пайғамбарлық кезең екенін көреміз. Мәсіх өмірден өлімге, өлімнен қайтадан өмірге өтеді. Ол жерден көкке көтеріледі де, қайтадан жерге оралады. Петір ғибадатхананың сыртында болып, содан кейін оның ішіне кіреді. Әрине, үшінші сағаттан тоғызыншы сағатқа дейінгі өзге де параллель сәйкестіктер бар, бірақ әуелі бізге Петірді, Корнилийді және теңіз жағасындағы Қайсарияны қарастыру қажет.

Алты сағатта бейнеленген пайғамбарлық бөліністердегідей, періште Корнилийге Петірді шақыртып жіберуді нұсқау үшін жіберілген кезде, бұл тоғызыншы сағат еді.

Қайсарияда Корнелий деген бір адам бар еді; ол Италияндық полк деп аталатын жасақтың жүзбасысы болатын. Ол бүкіл үй ішімен бірге Құдайдан қорқатын, тақуа адам еді; халыққа көп садақа беретін және Құдайға әрдайым сиынатын. Ол күннің тоғызыншы сағаты шамасында аянда Құдайдың бір періштесінің өзіне кіріп келіп: «Корнелий!» — дегенін анық көрді. Сонда ол оған қадала қарап, қорқып: «Не бұйырасыз, Ием?» — деді. Ал ол оған: «Сенің мінажаттарың мен садақаларың Құдай алдында еске алыну үшін жоғары көтерілді. Енді Жоппаға адамдар жіберіп, Петір деп аталатын Симонды шақырт», — деді. Елшілердің істері 10:1–5.

Періштенің келуі — хабардың да, жолбелгінің де нышаны, әрі періште: «Сенің дұғаларың мен қайырымдылықтарың Құдайдың алдында еске алу үшін жоғары көтерілді», — деген кезде, оның жолбелгі екенін растайды. Аптаның қорытындысының жолбелгісі — Корнилийдің төрт күн ораза ұстағаннан кейін тоғызыншы сағатта Петірді шақыртуы, әрі ол «еске алу» деп аталады, ал бұл — жолбелгі. «Жүзбасы» ретінде Корнилий жүз адамға бастық болған.

Матайдың он алтыншы тарауында Петір Кесария Філіппіде болған кезде ешбір сағатқа сілтеме жасалмайды. Кесария Філіппі — Исаның шәкірттерін сол жерге алып барған кездегі қаланың атауы. Даниел он бірдің тарихында, он үшіншіден он бесінші аяттарға дейін, Паниум шайқасында орындалған және Құрама Штаттардағы жексенбілік заңға алып баратын соғыстың бейнесі болып табылатын осы аяттарда, Кесария Філіппі Паниум деп аталған. Петір он үшіншіден он бесінші аяттарға дейінгі аяттарда Кесария Філіппіде, яғни Паниумда, тұр.

Даниялдың он бірінші тарауындағы он үшінші мен он бесінші аяттардың Паний шайқасында орындалғанын, әрі бұл аяттар мен Паний шайқасының тарихы Америка Құрама Штаттарындағы жексенбілік заңға алып баратын соғысты айқындайтынын тану — «жол үстіне жол» әдіснамасының қалай жұмыс істеуге арналғанының дәл өзі. Бұл әдіснаманы қолдану Кесария Філіппіні және Панийді сәйкестендіруді талап етеді, өйткені осы ақиқатқа

қатысты пайғамбарлықтың негізгі қағидасы — «ежелгі пайғамбарлардың әрқайсысы өздері өмір сүрген күндерден гөрі біздің күніміз үшін көбірек сөйледі». Пауыл пайғамбарлардың рухтары пайғамбарларға бағынатынын қосып айтады, сондықтан олардың бәрі ақырғы күндерді ғана көрсетіп қоймайды, сонымен бірге бәрі де өзара келіседі.

Сондықтан егер және қашан Құдайдың пайғамбарлық Сөзінде Паниум Паниум ретінде, ал содан кейін Кесария Філіппі ретінде айқындалса, онда соңғы күндерде екеуі де қолданылуға тиіс, әрі олар өзара сәйкестенуі керек, өйткені олар бір қала.

Осы қисынмен байланысты, бірақ сәл өзгеше, Қайсария Филиппи мен Қайсария Маритима бар. Петір Мәсіхпен бірге Қайсария Филиппиге барды, ал Қасиетті Рух оны Қайсария Маритимаға жіберді. Алайда екі Қайсарияда да негізгі келісімдік тұлға — Петір. Бұл желідегі ғажап жайт — тоғызыншы сағатта Корнелийге періште келіп, оған Петірді шақыртып жіберу бұйырылды. Қайсариядағы Петір — пайғамбарлық нышан, бірақ екі Қайсария бір-бірінен анық өзгеше. Бірі — теңіз жағасындағы Қайсария, екіншісі — жер бетіндегі Қайсария. Теңіз жағасындағы Қайсария басқа ұлттармен байланысты, ал Корнелий б.з. 34 жылы, дәл келісім аптасының соңында, басқа ұлттардан шыққан алғашқы сенуші болды. Теңіз жағасындағы Қайсария тоғызыншы сағатпен байланысты және Елуінші күн мейрамында ғибадатханада болған Петірмен, сондай-ақ Мәсіхтің тоғызыншы сағаттағы өлімімен сәйкес келеді.

Құрлықтағы Қайсария, яғни Філіп Қайсариясы — үшінші сағат. Таңдайтын басқа нұсқа жоқ. Басында Філіп Қайсариясы — үшінші сағат, ал соңында Теңіз жағасындағы Қайсария — тоғызыншы сағат. Філіп Қайсариясы — алты сағаттық кезеңнің альфасы, ал Маритима — омегасы. Тоғызыншы сағаттағы омега — келісім аптасының ортасындағы Мәсіхтің өлімі, ал Елуінші күн мейрамында ғибадатханада болған Петір де тоғызыншы сағатпен байланысты. Корнелийдің Петірді шақыртуы Мәсіхтің өлімімен сәйкес келеді, ал бұл жексенбілік заңның бейнесі болып табылады; сондай-ақ бұл Елуінші күн мейрамында ғибадатханада болған Петірмен де сәйкес келеді, ол да тағы да жексенбілік заңның бейнесі болып табылады. Корнелий, яғни басқа ұлттардан шыққан алғашқы сенуші, жексенбілік заң кезіндегі он бірінші сағаттағы алғашқы жұмысшыны бейнелейді.

Мәсіх айқышқа шегеленген үшінші сағат та, Петір үстіңгі бөлмеде болған үшінші сағат та міндетті түрде, әрі тек қана Қайсария Філіппіні білдіреді. Петір Алғашқы өнім мейрамының күні болған үстіңгі бөлме — Мәсіх Өзінің қайта тірілуінен, көкке көтерілуінен және түсуінен кейін көрінген нақ сол үстіңгі бөлме еді. Мәсіх үстіңгі бөлмеге келді, содан соң елу күннен кейін, Алғашқы өнім мейрамының күні, Петір дәл сол үстіңгі бөлмеде Жоел кітабының хабарын жария етті.

Кесария Філіпі айқышқа шегеленумен және Елуінші күн мейрамындағы жоғарғы бөлмемен үйлесетін үшінші сағат болып табылады. Айқышқа шегелену — бытыраудың нышаны, ал жоғарғы бөлме — бірліктің нышаны. Бұл Кесария Філіппіні жексенбілік заңның дәл алдындағы нүкте ретінде айқындайды; сол жерде бір топ бытырап кетеді, ал екіншісі жиналады. Паний шайқасының тарихы қайтадан қайталана бастағанда, ақылсыз және дана

қыздар мәңгілікке ажыратылады, әрі олар айқыштың төңірегінде ажыратылады, ал айқыш жексенбілік заңның жақындап келе жатқанын білдіреді. Мәсіх дәл Кесария Філіпіде жақындап келе жатқан жексенбілік заң туралы үйрете бастады. Ол солай еткенде, Петір бұл хабарға қарсы шықты; осылайша, тоғыз аяттың ішінде Петір мөрленетіндерді де, айқыш туралы хабар арқылы, яғни жексенбілік заң арқылы, бытыратылатындарды да бейнелейді.

Ол оларға: «Ал сендер Мені кім дейсіңдер?» — деді.

Сонда Шимон Петір жауап беріп: «Сен — Мәсіхсің, тірі Құдайдың Ұлысың», — деді.

Сонда Иса оған былай деп жауап берді: Бақыттысың сен, Шимон Бар-Жона, өйткені мұны саған тән мен қан ашқан жоқ, бірақ көктегі Менің Әкем ашты. Саған тағы да айтамын: сен — Петірсің, және осы жартастас үстіне Мен Өз шіркеуімді құрамын, әрі тозақ қақпалары оны жеңе алмайды. Саған көк Патшалығының кілттерін беремін; жерде не байласаң, көкте де байлаулы болады; және жерде не шешсең, көкте де шешулі болады.

Сонда Ол шәкірттеріне Өзінің Иса Мәсіх екенін ешкімге айтпауды қатаң тапсырды. Сол уақыттан бастап Иса шәкірттеріне Өзінің Иерусалимге баруы, ақсақалдардан, бас діни қызметкерлерден және дін мұғалімдерінен көп азап шегуі, өлтірілуі және үшінші күні қайта тірілуі керектігін көрсете бастады.

Сонда Петір Оны шетке алып, Оған наразылық білдіре бастап: «Ием, бұл Сенен аулақ болсын; бұл Саған ешқашан болмасын», — деді.

Бірақ Ол бұрылып, Петірге былай деді: «Шегін артымнан, шайтан; сен Маған сүріну тасысың; өйткені сен Құдайдың істерін емес, адамдардың істерін ойлайсың». Матай 16:15–23.

Үшінші сағаттағы айқышқа шегелену мен Петірдің жоғарғы бөлмедегі хабары бидайы да, арамшөбі де бар қауым ретінде айқындалатын соғысушы қауымның жеңімпаз қауымға дейінгі пайғамбарлық ауысуын үйлестіреді. Жеңімпаз қауым — Елуінші күн мейрамының алғашқы өнім ретіндегі бидай тартуы, яғни жексенбілік заң. Арамшөп пен бидай пісіп-жетілген кезде, періштелер осы екі топты бір-бірінен айырады. 9/11-де себелей бастаған жаңбыр бидай мен арамшөптің жеміс беруіне себеп болады.

Алты сағаттық кезең Экзетердегі лагерлік жиналыстың тарихын 1844 жылғы 22 қазанға дейін, Мәсіхтің Иерусалимге салтанатты кіруін және Дәуіт патшаның сандықпен Иерусалимге кіруін бейнелейді. Тоғызыншы сағат — кешкі құрбандық шалынатын уақыт, шамамен күндізгі сағат 3.

Енді сен құрбандық үстеліне ұсынатын нәрсе мынау: күн сайын, үздіксіз, бір жасар екі тоқты. Бір тоқтыны таңертең ұсын; ал екінші тоқтыны кешке ұсын. Мысырдан шығу 29:38, 39.

«Тіпті» деп аударылған сөз кейде «екі кештің арасы» деп беріледі. Екі кештің арасы үшінші сағат пен тоғызыншы сағаттың арасындағы алты сағаттық кезеңді білдіреді. Мәсіхтің келісім аптасы айқыштағы сол алты сағаттық кезеңді бейнелейді, ол Алғашқы өнім

мейрамындағы алты сағаттық кезеңнің альфасына айналады. Келісім аптасындағы екі куәгер алты сағаттық кезеңді айқындайды; бұл кезең қасиетті аптаның пайғамбарлық хабарымен ғана емес, Елуінші күн маусымының рәміздерімен де тікелей байланысты. Содан кейін дәл сол пайғамбарлық аптаның соңында Петір тоғызыншы сағатта Қайсарияға шақырылады. Қасиетті аптаның сол бір пайғамбарлық құрылымының ішінде үш тоғызыншы сағаттың болуы; олардың екеуі алты сағаттық кезеңнің омега-аяқталулары болғаны, әрі бұл таңертеңгі және кешкі құрбандықтардың арасындағы кезең де болғаны, пайғамбарлық қажеттілік бойынша Қорнелийдің тоғызыншы сағатында аяқталған кезеңнің альфасы ретінде үшінші сағаттың бар болуын талап етеді.

Петір негізгі тұлға ретінде көрінетін екі Кесария Қайсария Філіппіні үшінші сағат ретінде айқындайды. Сол алты сағаттық кезең Кесариямен басталып, Кесариямен аяқталады, өйткені соңы басталуымен бейнеленеді.

Құтқарылу мейрамының тоқтысы кешке, яғни тоғызыншы сағатта — Мәсіх қайтыс болған кезде — сойылуға тиіс еді.

Оны сол айдың он төртінші күніне дейін сақтаңдар; сонда Израил қауымының бүкіл жамағаты оны кешқұрым сойсын. Мысырдан шығу 12:6.

Дұға ету сағаты да тоғызыншы сағат еді, өйткені ол кешкі құрбандық уақыты болатын.

Дұғам Өзіңнің алдында хош иісті түгіндей болсын, ал қолдарымды көтеруім кешкі құрбандықтай болсын. Забур 141:2.

Кешкі құрбандықтың мінажат уақыты екеніне сәйкес, Езра кешкі құрбандық кезінде мінажат етіп тұр, демек ол тоғызыншы сағатта мінажат етуде; дәл сол уақытта Петір ғибадатханада болған, Мәсіх қайтыс болған, әрі Корнилийге Петірді алдыру үшін кісі жіберу бұйырылған.

Ал кешкі құрбандық кезінде мен қайғымнан серпіліп тұрдым; киімім мен шапанымды жыртып, тізерлеп құлап, қолдарымды Құдайым Жаратқан Иеге жайдым. Езра 9:5.

Өзінің дұғасында Езра ғибадатхана мен Иерусалимді қайта тұрғызу үшін Бабылдан шыққандардың өзге ұлттағы әйелдермен қосылғанын түсінгеннен кейін тәубеге келіп жатыр.

Езра мінажат етіп, мойындап, жылап, Құдай үйінің алдында жерге жығылып жатқан кезде, оның жанына Израилден ерлер, әйелдер және балалардан құралған өте үлкен жиын жиналды; өйткені халық қатты жылады. Сонда Елам ұлдарының бірі, Ехиел ұлы Шехания Езраға тіл қатып былай деді: «Біз Құдайымызға қарсы күнә жасап, осы жердің халықтарынан бөтен әйелдер алдық; дегенмен осы іс жөнінде Израил үшін әлі де үміт бар. Енді, иемнің және Құдайымыздың өсиетінен қалтырайтындардың кеңесі бойынша, барлық әйелдерді және олардан туғандарды аластату үшін Құдайымызбен келісім жасайық; әрі бұл заң бойынша істелсін. Орныңнан тұр, өйткені бұл іс саған тиесілі; біз де сенімен біргеміз: батыл бол да, мұны істе».

Сонда Езра орнынан тұрып, бас діни қызметкерлерді, леуіліктерді және бүкіл Исраилді осы сөзге сай әрекет етеміз деп ант етуге міндеттеді. Олар ант берді. Содан кейін Езра Құдай үйінің алдынан шығып, Елиашиб ұлы Жоханның бөлмесіне барды; сонда жеткен соң, жер аударылғандардың күнәсі үшін қайғырғандықтан, нан жемеді де, су да ішпеді. Сосын Яһуда мен Иерусалимнің бүкіл жерінде тұтқыннан оралғандардың барлық балаларына Иерусалимге жиналсын деп жар салынды; әрі кім де кім әміршілер мен ақсақалдардың кеңесіне сай үш күннің ішінде келмесе, оның бүкіл малы тәркіленіп, өзі тұтқыннан оралғандардың қауымынан аластатылсын делінді. Сонда Яһуда мен Бунаминнің барлық ер адамдары үш күннің ішінде Иерусалимге жиналды. Бұл тоғызыншы ай еді, айдың жиырмамыншы күні болатын; бүкіл халық Құдай үйінің алдындағы ашық жерде осы істің себебінен және қатты жаңбырдан қалтырап отырды. Езра 10:1–9.

Жүз қырық төрт мыңның келісімі бөтен әйелдер алғандардан бөліну ретінде бейнеленген. Бұл — дана және ақымақ қыздардың бөлінуі, әрі ол тоғызыншы сағатта жүзеге асады; бұл — Мәсіхтің өлімі, Елуінші күн мейрамында Петірдің ғибадатханада болуы және теңіз жағасындағы Қайсарияға Петірдің шақырылуы. Езрадың бөлінуі сондай-ақ Малахи кітабының үшінші тарауындағы Келісімнің Елшісі арқылы леуіліктердің тазартылуы болып табылады. Малахи кітабындағы бұл тазарту Мәсіхтің ғибадатхананы екі рет тазартуын бейнелейді.

«Ғибадатхананы дүниенің алушылары мен сатушыларынан тазарта отырып, Иса жүректі күнәнің арамдауынан,—жанды бұзатын жерлік құмарлықтардан, өзімшіл нәпсілерден, жаман әдеттерден,—тазарту жөніндегі Өзінің миссиясын жария етті. Малахия 3:1–3 келтірілген». «Ғасырлар үміті», 161.

Езраға және келісімге кіретіндерге «орындарынан тұру» бұйырылды; ал Ешуаға отыз сегіз жыл бойы бүлікшілердің бәрі қырылып болғаннан кейін көтерілу айтылды. Ежелгі Исраилдің он сатылы сыналу үдерісінен сүрінуіне екі жыл кетті, ал отыз сегіз жылдан кейін бүлікшілердің бәрі өлген соң, Құдай оларға орындарынан тұруды бұйырады.

Сонда мен: «Енді тұрып, Зеред жылғасынан өтіндер», — дедім. Біз Зеред жылғасынан өттік. Қадеш-Барнеядан шығып, Зеред жылғасынан өткенімізге дейінгі уақыт отыз сегіз жыл болды; Жаратқан Ие оларға ант еткендей, әскердің арасындағы соғысқа жарамды еркектердің бүкіл ұрпағы түгелдей жойылғанға дейін. Заңды қайталау 2:13, 14.

Жохан 5-та Иса отыз сегіз жыл бойы ауру болып келген дәрменсіз адамды сауықтырды, әрі оны сауықтырған кезде әлгі адамға: «Орныңнан тұр»,— деді.

Өйткені белгілі бір мезгілде бір періште көлшікке түсіп, суды қозғайтын; ал су қозғалғаннан кейін оған бірінші болып түскен адам қандай дертке шалдыққан болса да, сауығып кететін. Сонда сол жерде отыз сегіз жыл бойы науқас болып жатқан бір адам бар еді. Иса оның жатқанын көріп, бұл халде көп уақыттан бері жүргенін білген соң, оған: «Сауыққың келе ме?» — деді.

Оған дәрменсіз адам былай деп жауап берді: Ием, су толқығанда, мені хауызға түсіретін ешкімім жоқ; ал мен жеткенше, менен бұрын басқа біреу түсіп кетеді.

Иса оған: «Тұр, төсегінді ал да, жүр»,— деді. Сол сәтте-ақ әлгі адам сауығып кетіп, төсегін алып жүре бастады. Ал ол күн сенбі күні еді. Жохан 5:4–9.

Езраның жүз қырық төрт мыңның келісімін бейнелейтін көрінісінде халыққа «тұру» тиіс болды. 1838 жылы Миллерит қозғалысының көрнекті уағыздаушысы Жосия Литч Осман үстемдігінің шамамен 1840 жылы аяқталатынын алдын ала айтты, және Миллерит хабары көтерілді, бірақ ол тек 1840 жылғы 11 тамызда дәлме-дәл орындалу арқылы қуаттандырылды. Жеңімпаз қауымның көтерілуі келісім бекітілген кезде Құдай халқын тұрғызатын алдын ала айтылған хабарды да қамтиды. Езраның бөгде әйелдерден бөлінуінен біз Малахиядағы леуіліктердің тазартылуын, сондай-ақ Мәсіхтің ғибадатхананы екі рет тазартуын көреміз, әрі әрбір желі бидай мен арамшөптің бөлінуін көрсетеді; бұл бөліну Мәсіх жүз қырық төрт мыңның жүректерінен күнәні мәңгілікке алып тастағанда жүзеге асады. Мәсіхтің тоғызыншы сағаты, Петірдің екі тоғызыншы сағатымен бірге, сондай-ақ Езраның тазару туралы дұғасы жексенбілік заңмен үйлеседі; сол кезде кейінгі жаңбыр өлшеусіз төгіледі. Даниял кітабының тоғызыншы тарауында Даниял кешкі құрбандық уақытында, яғни тоғызыншы сағатта, өз өтініштеріне жауап алады.

Иә, мен дұға етіп сөйлеп тұрғанымда, әуелгі аянда көргенім — Жәбірейіл деген адам — тез ұшып келіп, кешкі құрбандық шалынатын уақыт шамасында маған тиді. Даниял 9:21.

Бізге Шинардың ұлы өзендерінің бойында Даниялға берілген көріністердің қазір орындалу үдерісінде екені хабарланған, әрі пайғамбарлықтар берілген кездегі жағдайларды назарға алуымыз керектігі айтылған.

«Даниялдың Құдайдан алған нұры, әсіресе, осы соңғы күндер үшін берілді. Оның Шинардың ұлы өзендері — Ұлай мен Хиддекел жағасында көрген аяндары қазір орындалу үстінде, әрі алдын ала айтылған барлық оқиғалар жуық арада жүзеге асады.

«Даниял пайғамбардың пайғамбарлықтары берілген кезде яһуди халқының жағдайын қарастырыңдар». Testimonies to Ministers, 113.

Хиддекел мен Ұлай өзендерімен байланысты аяндардың нұры Даниял кітабының он бірінші тарауының соңғы алты тарауын білдіреді. Тоғызыншы тарауда, Ұлай өзені арқылы бейнеленгенде, Даниялға жетінші, сегізінші және тоғызыншы тараулар жөнінде нұр беріледі. Оныншы тарауда, Хиддекел өзені арқылы бейнеленгенде, Даниялға оныншы, он бірінші және он екінші тараулардың нұры беріледі. Пайғамбарлық мәлімет осы тараулардың ішінде бейнеленген пайғамбарлық оқиғалар арқылы да, сондай-ақ Даниялдың өзі арқылы да бейнеленеді, өйткені пайғамбарлықтар берілген кезде яһуди халқының жағдайын да ескеруіміз керек.

Біз бұл пайымдарды соңғы күндерге апарып, оларды өзге пайғамбардың куәліктерімен үйлестіруіміз керек. Бұл мынаны білдіреді: Петір Қайсария Філіппіде де, сондай-ақ

Қайсария Маритимада да болғаны сияқты, Даниялға тоғызыншы тарауда тоғызыншы сағатта Жәбірейіл келеді, ал оныншы тарауда оған жиырма екінші күні келеді. Соңғы күндерге қатысты Ұлай мен Хиддекелдің нұры Даниялға жиырма екінші күннің тоғызыншы сағатында мөрі ашылып көрсетіледі. Сол нұр жексенбілік заң кезінде мөлшерсіз төгілетін соңғы жаңбырдың төгілуін бейнелейді.

Даниялдың куәлігі тоғызыншы сағатта толық ашылады, өйткені ол ақырғы күндерде Құдай халқына «келіп жететін» жайттардың әрі сыртқы, әрі ішкі тарихын айқындайды. Сол нұр жарияланғанда, Қорнелий арқылы бейнеленген өзге ұлттар жүз қырық төрт мыңды шақыртады, жексенбіні күштеп енгізу арқылы Құдай заңы өлтіріледі, ал Петір Мәсіх тастап кеткен әрі яһудилердің бос үйі деп атаған ғибадатханаға хабар жеткізеді. Петір өзге ұлттарға да, сондай-ақ Жоғарғы кеңеске де сөз арнайды, осы кезде Езра бөлінуді өтінеді, ал Даниял нұр үшін ораза ұстап, дұға етеді. Елуінші күн мейрамындағы тоғызыншы сағат, Мәсіхтің өлім сәтіндегі тоғызыншы сағат, Қорнелийдің Петірді шақырған кезіндегі тоғызыншы сағат және кешкі құрбандық — бәрі де Кармил тауындағы Ілияспен үйлеседі.

Алты сағаттық кезеңнің жексенбілік заңмен аяқталатын кезеңді білдіретіні айқын, бірақ оның басталуы ақырмен тікелей байланысты оқиғамен белгіленеді; таңертеңгі және кешкі құрбандықтар да сондай болған. Петірге қатысты айтқанда, алты сағаттық кезең — Кесария Филиппиден теңіз жағасындағы Кесарияға дейінгі аралық. Ал Елуінші күн мейрамында бұл жоғарғы бөлмеден ғибадатханаға дейінгі аралық болды. Жолдың басында орнатылған жарқын нұр болып табылатын кезең — Түн ортасындағы Айқай, және сол кезең жексенбілік заңға дейін созылады. Кештердің арасындағы алты сағат Мәсіхтің Иерусалимге салтанатты кіруін білдіреді, ал бұл өз кезегінде 1844 жылғы 12–17 тамыз аралығындағы Экзетер лагерлік жиналысынан 1844 жылғы 22 қазанда аяқталған хабардың жариялануын бастаған кезеңді бейнелейді. Экзетер — Кесария Филиппи, ал теңіз жағасындағы Кесария — 1844 жылғы 22 қазан. Басталуы да, аяқталуы да Кесариямен белгіленеді.

Салтанатты кірудің басы да, соңы да даумен белгіленген. Экзетердегі дау Уотертаун шатыры тұрған жерде болып жатқан жалған табынушылық арқылы көрсетілді. Сол екі шатырда екі хабар бейнеленді, әрі Мәсіх Иерусалимге кірген кезде, жаңадан босатылған есекке мініп, Зәйтүн тауынан төмен түсіп келе жатқанында жарияланып жатқан хабарға қырсық яһудилер наразылық білдірді. Алғашқы және соңғы дау осы кезеңнің альфасы мен омегасын айқындайды. Экзетерде Уотертаун тобы майы жоқ қыздар тобын бейнелейді, әрі олар үшін құтқарылу есігі жабылды. Сол кезеңнің соңында қасиетті орынға кіретін есік жабылды, осылайша сол кезеңге альфа мен омега берілді. Сол альфа мен омега салтанатты кірудің екі дауымен, әрі Петірмен байланысты Кесариядан Кесарияға дейінгі желімен үйлеседі.

Қайсария Филиппиде Шимон Баржонаның аты Петір болып өзгертіледі; осы үзіндіде ол әуелі иләһи шабыттың аузы ретінде мадақталады, содан кейін айқыш туралы хабарға қарсы тұрғаны үшін Шайтан деп айыпталады. Петір — шомылдыру рәсімі мен айқыш туралы хабар арқылы бөлінетін екі таптың нышаны; бұл — 9/11 мен жексенбілік заң туралы хабар.

«Парызшы мен салықшы бейнелейтін әрбір топ үшін елші Петірдің тарихында бір тағылым бар. Шәкірттігінің алғашқы кезеңінде Петір өзін мықтымын деп санады. Парызшы сияқты, өз бағалауынша, ол “басқа адамдар сияқты емес” еді. Мәсіх Өзінің ұсталып берілерінің қарсаңында шәкірттеріне: “Бүгін түнде бәрің де Мен үшін сүрінесіңдер”, — деп алдын ала ескерткен кезде, Петір нық сеніммен: “Бәрі сүрінсе де, мен сүрінбеймін”, — деп мәлімдеді. Марқа 14:27, 29. Петір өз басына төнген қауіпті білмеді. Өзіне деген сенімділік оны жаңылдырды. Ол азғыруға төтеп бере аламын деп ойлады; бірақ арада аз ғана уақыт өткенде сынақ келді де, ол қарғап-сіленіп, ант іше отырып, өз Иесінен бас тартты». Christ’s Object Lessons, 152.

Тоғызыншы сағатта, яғни Ілиястың дұғасына жауап ретінде кешкі құрбандық шалынатын уақытта, Құдай халқы Жаратқан Иенің Құдай екенін танып-білуі үшін, көктен от түсіп, құрбандықты жалмап кетті. Кармил тауында екі топ бейнеленген: бірі — содан кейін Жаратқан Иенің Құдай екенін білетін топ, ал екіншісі — бұдан кейін өлтірілетін Бағал пайғамбарлары арқылы көрсетілген топ.

Кешкі құрбандық шалу уақыты жеткенде, Ілияс пайғамбар жақындап келіп былай деді: «Уа, Ибраһимнің, Ысқақтың және Исраилдің Құдайы Жаратқан Ие, бүгін Сенің Исраилдегі Құдай екенің, ал менің Сенің құлың екенім, әрі осының бәрін Сенің сөзің бойынша істегенім белгілі болсын. Мені тыңда, уа, Жаратқан Ие, мені тыңда, осы халық Сенің Жаратқан Ие Құдай екенінді және олардың жүрегін қайтадан Өзіңе бұрғаныңды білсін».

Сонда Жаратқан Иенің оты түсіп, түгел өртелетін құрбандықты да, ағашты да, тастарды да, топырақты да жалмап жіберді, әрі ордағы суды да жалап қойды. Мұны бүкіл халық көргенде, жүздерімен жерге жығылып: «Жаратқан Ие — Құдай, Жаратқан Ие — Құдай!» — деді.

Сонда Ілияс оларға: «Бағалдың пайғамбарларын ұстандар; олардың бірде-бірі қашып құтылмасын», — деді. Олар оларды ұстады; Ілияс оларды Қишон жылғасына түсіріп апарып, сол жерде өлтірді. Патшалықтар 3-жазба 18:36–40.

Кешкі құрбандық, Мәсіхтің өлімі, Петірдің ақсақ адамды сауықтыруы, Петірдің хабарды басқа ұлттарға жеткізуі, Даниялдың пайғамбарлық нұр алуы, Ілиястың дұғасына отпен жауап берілуі, сондай-ақ Езраның Лаодикияның Филадельфияға өтуі үшін, жауынгер шіркеудің жеңімпаз шіркеуге өтуі үшін, жамылғы киіп, күлге отырған күйде дұға етуі. Тоғызыншы сағат — құрбандық сағаты, дұғаға жауап берілетін сағат, көктің жерге тиетін сағаты, сот пен рақымның арасындағы көпір, сондықтан да Мәсіх тоғызыншы сағатта өледі, өйткені құрбандықтың тоғызыншы сағаты қараңғылықта отырған басқа ұлттарға Ізгі хабарды ашты, ал олар жексенбілік заң кезінде Даниял кітабы толық ашылғанда ұлы нұрды көретін болады.

Билер 6:21-дегі Гедеонның тартуында Жаратқан Иенің Періштесі Гедеонның ет пен ашытқысыз наннан тұратын құрбандық тартуын аса таяғымен тигізеді, сонда жартас ішінен от лап етіп шығып, оны түгелдей жалмап қояды. Бұл от Құдайдың Гедеонға арнаған шақыруын және берілген белгіні қабыл алғанын растады.

Сонда ол оған былай деді: «Егер енді сенің алдыңнан рақым тапқан болсам, менімен сөйлесіп тұрғаныңның белгісін маған көрсет. Өтінемін, мен саған қайтып келіп, тартуымды әкеліп, алдына қойғанымша, бұл жерден кетпе». Сонда Ол: «Сен қайта келгенше күтемін»,— деді. Сонда Гедеон ішке кіріп, лақ дайындады және бір ефа ұннан ашытқысыз нан пісірді; етті себетке салды, сорпаны құмыраға құйды да, еменнің астына Оның қасына алып келіп, ұсынды. Құдайдың періштесі оған былай деді: «Ет пен ашытқысыз нандарды алып, осы жартасқа қой да, сорпаны төк». Ол солай етті. Сонда Жаратқан Иенің періштесі қолындағы таяқтың ұшын созып, ет пен ашытқысыз нандарға тигізді; сонда жартастан от шығып, ет пен ашытқысыз нандарды жалмап қойды. Содан кейін Жаратқан Иенің періштесі оның көз алдынан ғайып болды. Гедеон оның Жаратқан Иенің періштесі екенін білгенде: «Қасірет маған, Уа, Тәңір Ие! Өйткені мен Жаратқан Иенің періштесін бетпе-бет көрдім!»— деді. Билер 6:17–22.

Тараудың бірінші аятында періште Гедеонға көрініп, оны «айбынды ержүрек» деп атады, ал Гедеон осы айтылғанның растығын дәлелдейтін белгі сұрады. Содан кейін Гедеон періштеден аялдай тұруын өтінеді, ал пайғамбарлықта аялдайтын періште — екінші періште. Аялдау уақыты аяқталған соң, Гедеон тарту ұсынады, және от тартуды жалмап қояды. Гедеон тоғызыншы сағатта тұр, өйткені Илияс кешкі тарту болды, ал тоғызыншы сағат — жексенбілік заң, сол кезде Елуінші күн мейрамының от тілдері үйлеседі. Гедеон Жаратқан Иені бетпе-бет көретін бір топты білдіреді; бұл дәл Даниялдың оныншы тарауда басынан өткен нәрсе. Гедеон оттың тартуды жалмап қойғанын көрген кезде, сонда ғана ол бетпе-бет көрген Өзінің Жаратқан Иесімен қарым-қатынаста болғанын ұқты.

Гедеон осы шындыққа оттың кереметі белгіні растаған кезде оянады, ал белгі — Құдайдың қаһарман адамы Гедеонның өзі және қолдарында барлығы Хабаққұқтың 300 кестесін ұстаған 300 діни қызметкерден тұратын әскер еді. Белгі, яғни ту — Гедеонның өзі және үш жүзден тұратын әскер; бұл сондай-ақ Езекиелдің отыз жетінші тарауда орнынан тұратын қаһарман әскері.

Леуіліктер 9:23, 24-те киелі шатыр бағышталған кезде, Наронның бас діни қызметкер ретіндегі алғашқы құрбандықтарынан кейін, Жаратқан Иенің алдынан от шығып, құрбандық үстеліндегі түгел өртелетін құрбандық пен майды жалмап қояды. Халық шаттанып айқайлап, үрейлі қастерлеумен жүзтөселей жығылады. Бұл, жолма-жол, Илиястың отымен үйлесуі тиіс.

Жексенбілік заң кезінде болатын бидай мен арамшөпті ажырату үшін Езраның тоғызыншы сағаттағы дұғасы сол кезде, жауынгер шіркеу жеңімпаз шіркеуге айналғанда, орындалады. Ол сондай-ақ Гедеонның отымен де сәйкес келуге тиіс. Жеті күн бойы бағышталғаннан кейін сегізінші күні шалынған Наронның алғашқы құрбандығына түскен жалмаушы от сол күні қайта оралып, Наронның екі зұлым ұлын жойды. Қасиетті Рух тоғызыншы сағатта, жексенбілік заң кезінде, өлшеусіз төгілгенде, діни қызметкерлердің екі тобының арасында ажырау болады, әрі жеңімпаз шіркеу жаулап шығып, жаулауын жалғастыратын Ефестің ақ аты бейнелейтін істі бастайды. Жеңімпаз шіркеудің майлануы Сүлейменнің ғибадатханасынан да екінші куәлігін табады.

2 Шежірелер 7:1–3-тегі Сүлейменнің ғибадатхананы бағыштауында, Сүлейменнің дұғасынан кейін, көктен от түсіп, түгелдей өртелетін құрбандықтар мен басқа да құрбандықтарды жалмады. Жаратқан Иенің ұлылығы ғибадатхананы толтырды, соның нәтижесінде халық ғибадат етіп, Құдайдың ізгілігі мен мәңгілік рақымын жариялады. Жексенбілік заң кезінде жеңімпаз қауым Зәкәрия мен Ишаяға сәйкес барлық таулардан жоғары тәж әрі байрақ ретінде көтеріледі. Сүлейменнің ғибадатхананы бағыштауында от түскенде, ғибадатхана Жаратқан Иенің ұлылығына толды; бұл жетінші кернейдің Құдай халқының үстіндегі өз жұмысын аяқтап, енді сол жұмысты он бірінші сағаттағы қызметкерлердің үстінде аяқтауға таяп қалғанын бейнелейді. Жетінші керней татуластыруды, Иса Өзінің даңқ патшалығын көтерген кезде жүзеге асатын Құдайлық пен адамзаттың бірігуін білдіреді. Мұсаның киелі шатырында және Сүлейменнің ғибадатханасында көктен түскен сол от, Дәуіт үшін болғанындай, һаронның ұлы үшін де үкім оты болды.

Шежірелер 1-жазба 21:26-дағы Дәуіттің Арауна/Орнанның қырманындағы тартуы, Дәуіттің халық санағын жүргізуінен туындаған індет кезінде, көктен құрбандық үстеліне түскен отпен жауап алды; бұл оның қабылданғанын білдіріп, індетті тоқтатты. Лаодикейаның індеті Дәуіттің адамдық күш пен даналыққа тәуелділігінің індетін тоқтату үшін әкелген тартуына от түскен кезде аяқталады. Адамдықтан Құдайлық адамдыққа өту өтелу жүзеге асқанда айқындалады, әрі қауым ту іспетті көтеріліп қойылады. Сол сәтте, Сүлейменнің ғибадатханасымен үйлесімді түрде, Құдайлық адамдықпен біріктірілгенде, Жаратқан Иенің даңқы ғибадатхананы толтырды.

Үшінші және тоғызыншы сағаттар арқылы бейнеленген Түн ортасындағы айқай кезеңін қарастыруымызды келесі мақалада жалғастырамыз.

Алты күн өткен соң Иса Петірді, Жақыпты және оның бауыры Жоханды ертіп алып, оларды оңаша биік тауға шығарды. Сонда Ол олардың алдында өзгеріп, Оның жүзі күндей жарқырады, ал киімі нұрдай аппақ болды. Міне, оларға Мұса мен Ілияс көрініп, Онымен сөйлесіп тұрды.

Сонда Петір Исаға жауап беріп: «Ием, мұнда болғанымыз қандай жақсы; егер қаласаң, осында үш күрке жасайық: біреуін Саған, біреуін Мұсаға, біреуін Ілиясқа»,— деді. Ол әлі сөйлеп тұрған кезде, міне, оларды жарқын бұлт көлегейлеп алды; әрі міне, бұлт ішінен: «Бұл — Менің сүйікті Ұлым, Оған ризамын; Оны тыңдаңдар»,— деген дауыс шықты.

Мұны шәкірттері естігенде, жерге етпетінен құлап, қатты қорықты. Сонда Иса келіп, оларға қолын тигізіп: «Тұрыңдар, қорықпаңдар», — деді.

Олар көздерін көтерген кезде, Исадан басқа ешкімді көрмеді. Ал олар таудан түсіп келе жатқанда, Иса оларға өсиет беріп: «Адам Ұлы өлілердің арасынан қайта тірілгенге дейін, бұл аянды ешкімге айтпаңдар»,— деді. Матай 17:1–9.